

Zarządzenie Nr 508 / 2016
Prezydenta Miasta Kalisza
z dnia 9 września 2016 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia zasad kontroli zarządczej w Samorządzie Kalisza – Miasta na prawach powiatu.

Na podstawie art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz § 65 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Kaliszu stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 362/2010 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 1 września 2010 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Kaliszu (j.t. zarządzenie Nr 127/2012 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 23 marca 2012 r. z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1.

W zarządzenia Nr 91/2011 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad kontroli zarządczej w Samorządzie Kalisza – Miasta na prawach powiatu (z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 1 „Zasady kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Kaliszu” otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 2) załącznik nr 2 „Zasady kontroli zarządczej w Samorządzie Kalisza – Miasta na prawach powiatu” otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 3) w załączniku nr 3 „Minimalne wymogi kontroli zarządczej dla jednostek organizacyjnych Kalisza Miasta na prawach powiatu” w § 2 pkt B otrzymuje brzmienie:

„B. Cele i zarządzanie ryzykiem

1. Kierownik jednostki organizacyjnej Miasta opracowuje corocznie na okres roku kalendarzowego Plan działalności jednostki organizacyjnej. W uzasadnionych przypadkach można tworzyć Plan działalności na okres roku nie pokrywającego się z rokiem kalendarzowym.
2. Plan działalności jednostki organizacyjnej Miasta zawiera zestawienie celów priorytetowych na dany rok, zadań zaplanowanych do realizacji tych celów oraz ich mierników wraz z planowanymi do osiągnięcia wartościami. Mierniki należy wskazać w sposób, który pozwala na jednoznaczne określenie czy cele i zadania zostały osiągnięte.
3. Po zakończeniu okresu, na który został sporządzony Plan działalności jednostki organizacyjnej sporządzany jest Raport z realizacji celów i zadań ujętych w Planie, zawierający ocenę stopnia ich wykonania.

4. Zarządzanie ryzykiem obejmuje identyfikację i analizę zewnętrznych i wewnętrznych ryzyk zagrażających realizacji celów i zadań jednostki organizacyjnej Miasta, w tym określonych w Planie działalności jednostki organizacyjnej, a także wdrożenie procedury zarządzania ryzykiem.
5. Kierownicy jednostek organizacyjnych Miasta systematycznie, nie rzadziej niż raz w roku, dokonują formalnej identyfikacji zewnętrznego i wewnętrznego ryzyka związanego z poszczególnymi celami i zadaniami jednostki organizacyjnej.
6. Zidentyfikowane ryzyka poddawane są analizie mającej na celu określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych skutków, należy także określić akceptowany poziom ryzyka.
7. Kierownicy jednostek organizacyjnych Miasta określają działania podejmowane w celu zmniejszenia zidentyfikowanego ryzyka do akceptowanego poziomu.
8. Zasady i tryb zarządzania ryzykiem dla jednostki organizacyjnej są wdrożone przepisami wewnętrznymi. Przyjęte w jednostce organizacyjnej terminy i skala oceny ryzyka powinny być zgodne z „Procedurą zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Kaliszu.”.

§ 2.

Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta, kierownikom komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Kaliszu oraz kierownikom jednostek organizacyjnych Miasta Kalisza zgodnie z zakresem określonym w załącznikach.

§ 3.

Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Kalisza

/.../

Grzegorz Sapiński

załącznik nr 1
do zarządzenia nr 508 / 2016
Prezydenta Miasta Kalisza
z dnia 9 września 2016 r.

Zasady kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Kaliszu

Zasady kontroli zarządczej zostały opracowane na podstawie art. 68 i art. 69 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych określonych w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15 , poz. 84).

§ 1.

1. Kontrolę zarządczą w Urzędzie Miejskim w Kaliszu, zwanym dalej „Urzędem”, stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.
2. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:
  - 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi;
  - 2) skuteczności i efektywności działania;
  - 3) wiarygodności sprawozdań;
  - 4) ochrony zasobów;
  - 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
  - 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji;
  - 7) zarządzania ryzykiem.

§ 2.

Prezydent Miasta Kalisza, zwany dalej „Prezydentem”, zapewnia funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w Urzędzie.

§ 3.

Prezydent w drodze zarządzenia powołuje Zespół ds. Kontroli Zarządczej, zwany dalej „Zespołem” i określa jego zadania oraz tryb pracy.

§ 4.

Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu, zgodnie z przydziałem zadań wynikającym z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Kaliszu, wykonują kontrolę zarządczą w ramach posiadanych kompetencji. Przez kierowników komórek organizacyjnych należy rozumieć naczelników Wydziałów, kierowników Biur i samodzielne stanowiska pracy.

§ 5.

1. Cele i zadania Urzędu osiągnane są w sposób zgodny z obowiązującymi aktami prawnymi oraz przepisami prawa wewnętrznego.
2. Zadania Urzędu określają w szczególności:
  - 1) ustawa o samorządzie gminnym oraz inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego;
  - 2) Statut Kalisza - Miasta na prawach powiatu;
  - 3) Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Kaliszu;
  - 4) zarządzenia Prezydenta Miasta Kalisza oraz uchwały Rady Miejskiej Kalisza;
  - 5) procedury wewnętrzne komórek organizacyjnych Urzędu;
  - 6) Plan działalności Prezydenta Miasta Kalisza.

§ 6.

1. W celu skutecznego i efektywnego realizowania celów i zadań powierzonych Urzędowi ustanowiono jego misję, którą jest realizacja usług publicznych zaspokajających potrzeby indywidualne i zbiorowe mieszkańców Miasta Kalisza oraz innych osób i podmiotów poprzez ich sprawną i kompetentną obsługę zgodną z procedurami i wymogami prawnymi.
2. Misja Urzędu znana jest pracownikom i powszechnie dostępna dla osób spoza Urzędu.

§ 7.

1. Plan działalności Prezydenta Miasta Kalisza, zwany dalej „Planem działalności”, zawiera zestawienie celów priorytetowych Prezydenta na dany rok, zadań zaplanowanych do realizacji tych celów oraz ich mierników wraz z planowanymi do osiągnięcia wartościami.
2. Projekt Planu działalności na dany rok jest przygotowywany do 25 września roku poprzedzającego, na podstawie propozycji złożonych przez kierowników komórek organizacyjnych Urzędu oraz kierowników jednostek organizacyjnych Kalisza – Miasta na prawach powiatu.

3. Kierownicy, o których mowa w ust. 2, którzy zostali wskazani w projekcie Planu działalności jako osoby odpowiedzialne, w przypadku potrzeby zabezpieczenia środków finansowych na realizację proponowanego zadania w budżecie Miasta Kalisza przygotowują stosowną dokumentację zgodnie z obowiązującą procedurą przygotowania projektu uchwały budżetowej. W przypadku wskazania jako odpowiedzialnego pracownika komórki organizacyjnej Urzędu dokumentację składa jego przełożony.
4. Prezydent podpisuje Plan działalności niezwłocznie po uchwaleniu budżetu na dany rok.
5. Wyznaczeni w Planie działalności kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu lub jego pracownicy odpowiadają za realizację przypisanych im zadań.
6. Pracownicy, o których mowa w ust. 5, w ciągu 14 dni od podpisania Planu działalności przedkładają Prezydentowi informacje o planowanym sposobie realizacji zadania zawierającą opis poszczególnych etapów wraz z harmonogramem ich wykonania.
7. Pracownicy, o których mowa w ust. 5, składają Prezydentowi w terminie do 31 stycznia roczny Raport o sposobie realizacji zadania priorytetowego w roku poprzednim i wartości osiągniętych mierników. Wzór Raportu stanowi załącznik nr 1 do niniejszych zasad.
8. W odniesieniu do zadań określonych w Planie działalności zarządzanie ryzykiem odbywa się na poziomie strategicznym, wg zasad określonych w Procedurze zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Kaliszu.

§ 8.

Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu na podstawie:

- 1) monitoringu realizacji celów i zadań;
- 2) samooceny kontroli zarządczej;
- 3) procesu zarządzania ryzykiem;
- 4) zaleceń audytu wewnętrznego;
- 5) zaleceń kontroli wewnętrznych;
- 6) zaleceń kontroli zewnętrznych;

dokonyują bieżącej analizy funkcjonowania kierowanej przez siebie komórki organizacyjnej.

§ 9.

W terminach i na zasadach określonych przez Zespół zostaje przeprowadzona formalna samoocena funkcjonowania kontroli zarządczej jako proces odrębny od bieżącej działalności Urzędu.

§ 10.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu kontroli zarządczej lub spostrzeżenia możliwości poprawy sposobu jej funkcjonowania kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu zobowiązani są do podejmowania działań lub sygnalizowania potrzeby takich działań odpowiednim komórkom organizacyjnym Urzędu i Zespołowi.

§ 11.

1. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu składają, corocznie w terminie do 31 stycznia, Przewodniczącemu Zespołu oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w podległej im komórce organizacyjnej za poprzedni rok, zwane dalej „oświadczeniem”, zapewniające, że:
  - 1) działania przez nich podejmowane są zgodne z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi;
  - 2) zasoby, którymi dysponują są używane w sposób racjonalny i efektywny;
  - 3) realizowane są cele i zadania;
  - 4) informacje przekazywane w Urzędzie i poza nim są rzetelne, dokładne i aktualne;
  - 5) zasoby urzędu są chronione w sposób gwarantujący ich bezpieczeństwo;
  - 6) ryzyka związane z realizacją celów i zadań są identyfikowane i monitorowane na bieżąco w celu ich wyeliminowania.
2. Oświadczenie może zostać podpisane z jednoczesnym wskazaniem obszarów działalności, do których kierownik komórki organizacyjnej Urzędu ma zastrzeżenia.
3. Zastrzeżenia muszą zostać określone z równoczesnym opisem planowanych lub podjętych działań zmierzających do zminimalizowania ryzyk lub słabości systemu.
4. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 2 do niniejszych zasad.

§ 12.

1. Wiceprezydenci Miasta i kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu przedkładają Przewodniczącemu Zespołu w terminie do 20 lutego opinie o funkcjonowaniu kontroli zarządczej za poprzedni rok w nadzorowanych przez nich jednostkach organizacyjnych.
2. Opinie sporządzają w oparciu o własne dane oraz o oświadczenia o stanie kontroli zarządczej złożone przez kierowników jednostek organizacyjnych Kalisza – Miasta na prawach powiatu.

§ 13.

Na podstawie przedstawionej przez Zespół rekomendacji Prezydent składa w terminie do 30 kwietnia oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedni w Urzędzie Miejskim w Kaliszu i Samorządzie Kalisza – Miasta na prawach powiatu zgodnie ze wzorem oświadczenia.

§ 14.

1. Procedury wewnętrzne, instrukcje, wytyczne, dokumenty określające zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników i inne dokumenty wewnętrzne stanowią dokumentację systemu kontroli zarządczej.
2. Na system kontroli zarządczej w Urzędzie składają się dokumenty zestawione w „Wykazie dokumentów składających się na system kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Kaliszu”, zwanym dalej „Wykazem”.
3. Wykaz opracowuje i aktualizuje Wydział Organizacyjny.
4. Aktualna wersja wykazu jest publikowana w Serwisie Informacyjnym Systemu Zarządzania Jakością.

załącznik nr 1
do Zasad kontroli zarządczej
w Urzędzie Miejskim w Kaliszu

**Raport roczny
z realizacji Planu działalności Prezydenta Miasta Kalisza
za ..... rok.**

L.p.	Cel	Zadanie	Miernik	Planowana wartość do osiągnięcia na dzień 31.12.....r.	Osiągnięta wartość na dzień 31.12.....r.	Zmaterializowane ryzyka	Przyczyny nie zrealizowania celu/zadania
1	2	3	4	5	6	7	8

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za rok .....

W .....

Będąc osobą odpowiedzialną za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej oświadczam, zgodnie z posiadaną wiedzą, że w kierowanej przeze mnie komórce organizacyjnej

- w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza
- w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza
- nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza¹

Oświadczenie to opieram na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie jego sporządzania pochodzących z:

- monitoringu realizacji celów i zadań komórki organizacyjnej,
- samooceny kontroli zarządczej,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych.²

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

.....

.....

1

Niepotrzebne skreślić

2

Niepotrzebne skreślić

(miejsowość, data)

(podpis składającego oświadczenie)

załącznik nr 2
do zarządzenia nr 508 / 2016
Prezydenta Miasta Kalisza
z dnia 9 września 2016 r.

Zasady kontroli zarządczej w Samorządzie Kalisza - Miasta na prawach powiatu.

Zasady kontroli zarządczej zostały opracowane na podstawie art. 68 i art. 69 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych zawartych w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15 , poz. 84).

§ 1.

Zasady kontroli zarządczej w Samorządzie Kalisza – Miasta na prawach powiatu mają zastosowanie do jednostek organizacyjnych Kalisza – Miasta na prawach powiatu, zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi”.

§ 2.

Kontrolę zarządczą w jednostkach organizacyjnych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

§ 3.

Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

- 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi;
- 2) skuteczności i efektywności działania;
- 3) wiarygodności sprawozdań;
- 4) ochrony zasobów;
- 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
- 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji;
- 7) zarządzania ryzykiem.

§ 4.

Prezydent Miasta Kalisza, zwany dalej „Prezydentem”, zapewnia funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w Samorządzie Kalisza - Miasta na prawach powiatu.

§ 5.

Prezydent w drodze zarządzenia powołuje Zespół ds. Kontroli Zarządczej, zwany dalej „Zespołem” i określa jego zadania oraz tryb pracy.

§ 6.

Kierownicy jednostek organizacyjnych Kalisza – Miasta na prawach powiatu, zwani dalej „kierownikami jednostek organizacyjnych”, zapewniają funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w kierowanych przez siebie jednostkach organizacyjnych i ponoszą za nią pełną odpowiedzialność.

§ 7.

Cele i zadania jednostki organizacyjnej osiągnane są w sposób zgodny z obowiązującymi aktami prawnymi oraz przepisami prawa wewnętrznego.

§ 8.

1. W celu skutecznego i efektywnego realizowania celów i zadań powierzonych jednostce organizacyjnej kierownik jednostki organizacyjnej określa jej misję.
2. Misja jednostki organizacyjnej znana jest pracownikom i powszechnie dostępna dla osób spoza jednostki organizacyjnej.

§ 9.

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych, na zasadach określonych przez Zespół, przedstawiają propozycje do Planu działalności Prezydenta Miasta Kalisza, zwanego dalej „Planem działalności” zawierającego zestawienie celów priorytetowych, zadań zaplanowanych do realizacji tych celów wraz ze wskazaniem mierników ich wykonania i planowanymi do osiągnięcia wartościami.
2. Projekt Planu działalności na dany rok jest przygotowywany do 25 września roku poprzedzającego, na podstawie propozycji złożonych przez kierowników komórek organizacyjnych Urzędu oraz kierowników jednostek organizacyjnych.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych, którzy zostali wskazani w projekcie Planu działalności jako osoby odpowiedzialne, w przypadku potrzeby zabezpieczenia środków finansowych na realizację proponowanego zadania w budżecie Miasta Kalisza przygotowują stosowną dokumentację zgodnie z obowiązującą procedurą przygotowania projektu uchwały budżetowej.
4. Wyznaczeni w Planie działalności kierownicy jednostek organizacyjnych odpowiadają za realizację przypisanych im zadań.
5. Kierownicy jednostek organizacyjnych o których mowa w ust. 4 w ciągu 14 dni od podpisania Planu działalności przedkładają Prezydentowi informacje o planowanym sposobie realizacji zadania zawierającą opis poszczególnych etapów wraz z harmonogramem ich wykonania.
6. Kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 4, składają Prezydentowi w terminie do 31 stycznia roku następnego roczny Raport o sposobie realizacji zadania priorytetowego w roku poprzednim i wartości osiągniętych mierników. Wzór Raportu stanowi załącznik nr 1 do Zasad kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Kaliszu.
7. W odniesieniu do zadań określonych w Planie działalności zarządzanie ryzykiem odbywa się wg zasad określonych w Procedurze zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Kaliszu.

§ 10.

Kierownicy jednostek organizacyjnych na podstawie:

- 1) monitoringu realizacji celów i zadań;
- 2) samooceny kontroli zarządczej;
- 3) procesu zarządzania ryzykiem;
- 4) zaleceń audytu wewnętrznego Urzędu Miejskiego w Kaliszu;
- 5) zaleceń kontroli wewnętrznych;
- 6) zaleceń kontroli zewnętrznych;

dokonyją bieżącej analizy funkcjonowania kierowanej przez siebie jednostki organizacyjnej.

§ 11.

W terminach i na zasadach określonych przez kierownika jednostki organizacyjnej zostaje przeprowadzona formalna samoocena funkcjonowania kontroli zarządczej jako proces odrębny od bieżącej działalności jednostki organizacyjnej.

§ 12.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu kontroli zarządczej lub możliwości poprawy jej funkcjonowania, kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są do podejmowania działań zmierzających do usprawnienia systemu kontroli zarządczej w podległej jednostce organizacyjnej lub sygnalizowania potrzeby takich działań nadzorującemu Wiceprezydentowi Miasta lub Wydziałowi Urzędu Miejskiego w Kaliszu i Zespołowi ds. Kontroli Zarządczej.

§ 13.

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych składają corocznie w terminie do 15 stycznia oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w podległej im jednostce organizacyjnej za poprzedni rok, zwane dalej „oświadczeniem”, zapewniające że:

- 1) działania przez nich podejmowane są zgodne z przepisami prawa;
- 2) zasoby, którymi dysponują są używane w sposób racjonalny i efektywny;
- 3) są realizowane cele i zadania;
- 4) informacje przekazywane w jednostce i poza nią są rzetelne, aktualne i dokładne;
- 5) zasoby jednostki są chronione w sposób zapewniający ich bezpieczeństwo;
- 6) ryzyka związane z realizacją celów i zadań są identyfikowane, monitorowane i na bieżąco eliminowane;

oraz przekazują w terminie do 31 stycznia kopie oświadczenia właściwemu nadzorującemu Wiceprezydentowi Miasta lub Wydziałowi Urzędu Miejskiego w Kaliszu.

2. Oświadczenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki organizacyjnej.
3. Oświadczenie może zostać złożone z jednoczesnym wskazaniem obszarów działalności, do których kierownik jednostki organizacyjnej ma zastrzeżenia.
4. Zastrzeżenia muszą zostać określone z równoczesnym opisem planowanych lub podjętych działań zmierzających do zminimalizowania ryzyk lub słabości systemu.
5. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 2 do Zasad kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Kaliszu stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia nr 91/2011 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad kontroli zarządczej w Samorządzie Kalisza – Miasta na prawach powiatu (z późn. zm.).

Prezydent Miasta Kalisza

/.../

Grzegorz Sapiński